

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede

Uredba (EU) br. 2019/827

Uputa za specijalizirane subjekte koji izdaju biljne putovnice

Veza s propisima:

- [Uredba \(EU\) 2016/2031](#) od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2016/2031)
- [Delegirana uredba Komisije \(EU\) 2019/827](#) od 13. ožujka 2019. o kriterijima koje specijalizirani subjekti moraju ispunjavati kako bi zadovoljili uvjete iz članka 89. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća i o postupcima kojima se osigurava da su ti kriteriji ispunjeni
- [Zakon o biljnom zdravstvu](#) (»Narodne novine«, br. 127/19)
- [Pravilnik o Službenom registru specijaliziranih subjekata](#) (»Narodne novine«, br. 30/21)

Detaljne informacije o kriterijima kojima trebaju udovoljiti specijalizirani subjekti da bi dobili ovlaštenje za izdavanje biljnih putovnica nalaze se na FIS portalu u [Priručniku za upis u Službeni registar specijaliziranih subjekata](#).

Da bi mogli dobiti ovlaštenje za izdavanje biljnih putovnica, specijalizirani subjekti, uz udovoljavanje uvjetima propisanim člankom 7. Pravilnika o Službenom registru specijaliziranih subjekata, obvezni su imati i sljedeće:

- Učinkovit Plan postupanja u slučaju sumnje na pojavu ili pronalaska štetnog organizma
  - Uspostavljen sustav i postupke koji se odnose na sljedivost (članci 69. i 70. Uredbe (EU) br. 2016/2031/EU)
  - Odgovarajuću opremu i objekte (prostor) za obavljanje pregleda bilja povezanih s izdavanjem biljnih putovnica te za poduzimanje mjera
-

Učinkovit Plan postupanja u slučaju sumnje na pojavu ili pronalaska štetnog organizma

Ovlašteni specijalizirani subjekt mora imati izrađen „Plan postupanja u slučaju sumnje na pojavu ili pronalaska štetnog organizma“. Plan treba sadržavati sljedeće elemente:

- popis odgovornih osoba specijaliziranog subjekta (stručna osoba za biljno zdravstvo, a prema potrebi i druge relevantne osobe)
- popis službenih osoba koje treba obavijestiti o sumnji na pojavu ili pojavi štetnog organizma i njihove kontaktne podatke (najbliži ured fitosanitarne, odnosno šumarske inspekcije)
- popis podataka koje treba dostaviti službenim osobama (vrsta štetnog organizma, simptomi na bilju, datum otkrivanja pojave ili datum kad se posumnjalo na pojavu štetnog organizma, biljne vrste, približna količina bilja, podrijetlo i dr.,)
- popis radnji koje treba poduzeti (obustava ili odgoda premještanja bilja, tretiranje bilja i prostora, higijenske mjere za osoblje, prostore i opremu, itd.).

Uspostavljanje sustava i postupaka koji se odnose na sljedivost (članci 69. i 70. Uredbe (EU) br. 2016/2031/EU)

Specijalizirani subjekt dužan je voditi evidenciju o bilju, biljnim proizvodima i drugim predmetima u svrhu osiguravanja sljedivosti (dobavljač – kupac – dobavljač).

Evidencija se uspostavlja tako da se osigura sljedivost bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta, i to:

- vođenje evidencija koje specijaliziranom subjektu, kao primatelju, omogućuju identifikaciju drugog specijaliziranog subjekta, **koji mu je isporučio** bilje, biljne proizvode ili druge predmete
- vođenje evidencija koje specijaliziranom subjektu, kao isporučitelju, omogućuju identifikaciju svakog specijaliziranog subjekta **kojem su isporučeni** bilje, biljni proizvodi ili drugi predmeti (proizvođač, distributer, maloprodaja, zadruga, uređenje parkova i vrtova...)

Specijalizirani subjekt dužan je imati uspostavljene sustave sljedivosti i postupke koji omogućuju sljedivost kretanja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta unutar svojih prostora.

Specijalizirani subjekt ovlašten za izdavanje biljnih putovnica dužan je voditi evidenciju o izdanim biljnim putovnicama i čuvati je najmanje tri godine. Evidencija treba sadržavati podatke iz izdanih biljnih putovnica, navedene pod točkama A, B, C i D. Evidencija se može voditi u obliku pohranjenih biljnih putovnica ili kopija biljnih putovnica. Moguće je, također, relevantne podatke imati navedene u dostavnici ili računu, što ne znači da dostavnica ili račun imaju oblik biljne putovnice, već samo da su u njoj navedeni podaci iz biljne putovnice.

Odgovarajuća oprema i objekti (prostor) za obavljanje pregleda bilja povezanih s izdavanjem biljnih putovnica te poduzimanje mjera

Prilikom obavljanja vizualnih pregleda bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta, specijalizirani subjekt treba imati na raspolaganju odgovarajuću opremu i objekte (prostor) gdje se takvi pregledi obavljaju.

Vizualni pregledi mogu se obavljati u proizvodnom prostoru (zatvorenom prostoru ili polju), skladištu ili drugom prostoru gdje se privremeno nalaze bilje, biljni proizvodi ili drugi predmeti pod nadzorom specijaliziranog subjekta. Pristup tim prostorima mora biti moguć, kako bi stručna osoba za biljno zdravstvo kod specijaliziranog subjekta u prikladno vrijeme mogla obaviti vizualne preglede.

Bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti moraju biti razmješteni tako da se omogućava njihov vizualni pregled, uključujući i mogućnost uzimanja uzoraka.

Pri provedbi vizualnog pregleda, u slučajevima kada je to opravdano, stručna osoba za biljno zdravstvo mora imati na raspolaganju osnovnu opremu. U osnovnu opremu ubraja se prikladna radna obuća i odjeća, škare, nož (nožić), povećalo i plastične vrećice za eventualno uzimanje uzoraka.

Za provedbu mjera sprječavanja prisutnosti i širenja štetnih organizama, specijalizirani subjekt na raspolaganju treba imati odgovarajuću osnovnu opremu i objekte (prostore) za suzbijanje i sprječavanje prisutnosti štetnih organizama. Osnovna oprema obuhvaća slijedeće:

1. U slučajevima kada je to opravdano tipom i obimom proizvodnje, specijalizirani subjekt mora na raspolaganju imati prikladnu opremu za provedbu mehaničkog, biološkog ili kemijskog tretiranja bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta. Ta oprema može uključiti mehanička oruđa, strojeve za primjenu pesticida, ili druge tipove strojeva, odnosno prikladnu infrastrukturu. Oprema za primjenu sredstava za zaštitu bilja, kao i sve vezano uz takvu primjenu, mora biti u skladu s odredbama Zakona o održivoj uporabi pesticida (»Narodne novine«, br. 14/14, 115/18 i 32/20) i pratećim propisima kojima se regulira korištenje sredstava za zaštitu bilja.
2. U slučajevima proizvodnje ili držanja bilja u zatvorenim prostorima, specijalizirani subjekt mora imati prikladnu opremu za izolaciju biljaka u slučaju sumnje na zarazu. To podrazumijeva mrežu nepropusnu za kukce ili zatvorene kontejnere, kutije ili ormare. Alternativno, specijalizirani subjekt može imati na raspolaganju izoliranu i zasebnu prostoriju u kojoj se mogu smjestiti bilje, biljni proizvodi ili drugi predmeti u slučaju sumnje na zarazu. Takva prostorija može inače služiti u druge svrhe. Ako se u nju smještaju bilje, biljni proizvodi ili drugi predmeti za koje se sumnja da su zaraženi određenim reguliranim štetnim organizmom, na vidljivom mjestu na ulazu u prostoriju mora biti naznačeno da je pristup u prostoriju ograničen te da ovlaštenje za ulazak ima samo stručna osoba za biljno zdravstvo.
3. U slučaju proizvodnje na otvorenom prostoru (polju), sve bilje za koje postoji sumnja da je zaraženo štetnim organizmima mora biti označeno na prikladan način. Označavanje može biti trakom, naljepnicom, tablom ili na drugi prikladan način, do potvrde ili opovrgavanja sumnje. U slučaju kada specijalizirani subjekt sam uklanja bilje za koje postoji sumnja na prisutnost (zarazu) reguliranih nekarantenskih ili nereguliranih štetnih organizama, ili je ta prisutnost (zaraza) potvrđena, bilje mora biti uklonjeno na takav način da je onemogućeno širenje štetnih organizama. Uklanjanje takvog bilja i način njegova uklanjanja moraju biti evidentirani u pisanom obliku od strane specijaliziranog subjekta (npr. u evidenciji tretiranja,

dnevniku rada ili sličnom pisanom tragu). Specijalizirani subjekt mora imati sve prikladne preduvjete za takvu radnju.

4. Specijalizirani subjekt mora provesti fitosanitarne mjere koje mu na temelju Zakona o biljnom zdravstvu naloži nadležni fitosanitarni ili šumarski inspektor. Sukladno članku 17. stavku 5. Zakona o biljnom zdravstvu, troškove provedbe mjera snosi specijalizirani subjekt. Podrazumijeva se da je svaki specijalizirani subjekt koji je upisan Službeni registar specijaliziranih subjekata i koji je dobio ovlaštenje za izdavanje biljnih putovnica sposoban provesti naložene fitosanitarne mjere, bilo da ih provodi sâm, vlastitim sredstvima i resursima, bilo da se one u cijelosti ili djelomično provode uslužno.

Za sve dodatne informacije vezane uz upis u Registar možete se obratiti Ministarstvu poljoprivrede, Upravi za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište, Sektoru fitosanitarne politike, Službi za biljno zdravstvo i poljoprivredni reprodukcijски materijal, Odjelu za biljno zdravstvo:

Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb

Telefon: 01/6109 514, 01/6109 982, 01/6109 354 i 01/6109 390

e-mail: HR_plant.health@mps.hr